

concert
info

Echoes of Life: Chopins preludes met videokunst

de Doelen

Alice Sara Ott

zondag 4 december 22
Jurriaanse Zaal 20:15

programma

zo 4 dec 22 | Jurriaanse Zaal 20:15
Dit concert heeft geen pauze. Einde circa 21:25

Echoes of Life: Chopins preludes met videokunst

in the beginning was

Francesco Tristano (1981) In the beginning was
Frédéric Chopin (1810-1849) Preludes, op. 28, nrs. 1-4

infant rebellion

György Ligeti (1923-2006) Musica Ricercata, I. Sostenuato
Frédéric Chopin Preludes, op. 28, nrs. 5-9

when the grass was greener

Nino Rota (1911-1979) Valse
Frédéric Chopin Preludes, op. 28, nrs. 10-15

no roadmap to adulthood

Chilly Gonzales (1972) Prelude in Cis
Frédéric Chopin Preludes, op. 28, nrs. 16-18

identity

Toru Takemitsu (1930-1996) Litany, I. Adagio
Frédéric Chopin Preludes, op. 28, nrs. 19-20

a path to where

Arvo Pärt (1935) Für Alina
Frédéric Chopin Preludes, op. 28, nrs. 21-24

lullaby to eternity

Alice Sara Ott (1988) Lullaby to eternity
(on fragments of W.A. Mozart's 'Lacrimosa')

uitvoerenden

Alice Sara Ott [piano](#)
Hakan Demirel [videokunstinstallatie](#)

toelichting

Echoes of Life

Alice Sara Ott is dit seizoen maar één keer in Nederland te bewonderen en dat is vanavond. Het maakt het toch al bijzondere recital van de Duits-Japanse sterpianiste nog iets bijzonderder.

Chopin is een oude liefde van Ott, die verschillende albums aan hem wijdde. Maar verwacht geen regulier recital met Chopins geliefde *Preludes*, op. 28. Ott, een mirakel van interpretatiekunst, brengt composities uit verschillende tijden en plaatsen bijeen om hun zeggingskracht te vergroten.

Het programma volgt Otts album *Echoes of life* (2021). In zeven hoofdstukken beschrijft

ze een levensreis, die van 'het begin' via 'jeugdige opstandigheid' naar grote levensvraag en zelfs een venster op de eeuwigheid voert. Natuurlijk weerspiegelt de reis Otts eigen leven, maar iedereen zal iets kunnen herkennen in deze sleutel-momenten. Op een groot scherm is tijdens het recital een abstracte video-installatie te zien, ontworpen door architect Hakan Demirel.

Alice Sara Ott

Francesco Tristano: In the beginning was

Ott heeft een klik met Francesco Tristano. In 2014 namen ze samen al eens een enerverend album op voor Deutsche Grammophon (*Scandale*), waarop ze arrangementen voor twee piano's van Stravinsky, Rimski-Korsakov en Ravel speelden. Tristano is een alleskunner die ook klarinet speelt en componeert. Zijn *In the beginning was* is een uitgestoken hand, een droom van onbegrensde mogelijkheden, waarin hij moeiteloos laveert tussen pop, Roman-tiek en minimal music: welkom.

Chopin: Preludes, op. 28

De *Preludes, op. 28* vormen een steile piek in het ijzere pianorepertoire. De 24 preludes bestrijken alle 24 majeure- en mineurtoonsoorten, maar anders dan Bach in diens *Wohltemperierte Clavier* gaat Chopin niet chromatisch door de sleutels. Van C groot (nr. 1) springt Chopin via paralleltoonsoort a mineur (nr. 2) een kwint omhoog, naar G groot (nr. 3), en vervolgens weer naar de paralleltoonsoort. Zo heeft de verzameling een grote innerlijke logica en voelt ze, meer dan Bachs klavierboeken, als één werk. Ott speelt de preludes in de oorspronkelijke volgorde, in blokjes variërend van twee tot zes stukken, steeds afgewisseld met zorgvuldig gekozen werk van andere componisten.

Preludes – waarop eigenlijk? Een deel van hun genie schuilt in dat mysterie: Chopin brak uit de mal van klassieke vormen en creëerde een verzameling intuïtieve, poëtische, droomachtige schetsen – op zich zelf staand, steeds tamelijk kort, maar hele werelden evocerend. Elk van de preludes heeft een verhaal, maar sommige springen eruit. Nr. 4, in e mineur, met zijn merkwaardig dalende melodie, werd gespeeld op Chopins eigen begrafenis. De 'Regendruppelprelude', nr. 15, is met zijn onontkoombare stuwende puls misschien wel de beroemdste van de hele set. Nr. 17, met 90 maten de langste, was de favoriet van Clara en Robert Schumann.

Ligeti: Musica ricercata, I. Sostenuto

Musica ricercata is een reeks van elf pianostukken die Ligeti als jongeman in Boedapest schreef, waarin hij probeerde uit het niets zijn eigen stijl te vinden. Pas jaren later, na zijn studie in Duitsland, vond Ligeti dat unieke signatuur daadwerkelijk, in orkestwerken als *Atmosphères* en *Lontano*. Maar in deze vroege pianostudies zijn Ligeti's compromisloosheid en talent al onmiskenbaar aanwezig. Ott speelt de eerste, 'Sostenuto': een ogenschijnlijk simpele monotone herhaling, die echter vol nuances zit en toch als één brok energie naar de climax voert.

Nino Rota: Valzer

Nino Rota is onsterfelijk geworden met zijn filmmuziek voor films als *The Godfather* en klassiekers van Fellini en Visconti. Hij componeerde óók een aanzienlijk oeuvre aan kamermuziek, zoals deze lieflijke kleine wals voor piano. Volgens een aantekening op de partituur schreef Rota het stukje in de eerste zomer na de Tweede Wereldoorlog voor Giovanna Albano Sottomano, in wier nalatenschap het pas deze eeuw is teruggevonden. Uit de lichtvoetige melodie waait de sfeer van negentiende-eeuwse salons je tegemoet.

Gonzales: Prelude in cis groot

Na de magistrale 'Regendruppelprelude' (nr. 15) maakt Ott een uitstapje naar de Canadese musicus Chilly Gonzales. Gonzales' *Prelude in Cis groot* is een ingetogen werkje, klassiek en toch net anders. Het begin doet denken aan Beethovens *Mondscheinsonate*, maar Gonzales neemt een beduidend minder melancholische afslag en zoekt de schoonheid aan de oppervlakte. Even rust – alvorens Ott in de woeste werveling van prelude nr. 16, *Presto con fuoco*, duikt.

Alice Sara Ott © Jonas Becker

Takemitsu: Litany, I. Adagio

Waar kom je vandaan? Waar kom je écht vandaan? Die vraag krijgt Ott al haar hele leven, vertelde ze rond de release van het album *Echoes of life*. Het is een ogenschijnlijk onschuldige vraag, die echter een grote weerslag had op haar zelfbeeld en haar lange tijd deed twijfelen over wie ze was en waar ze thuis hoorde. De Japanse componist Toru Takemitsu, die zich eveneens tussen twee culturen bewoog, zei ooit dat zijn keuze voor de muziek hem had geholpen zichzelf te begrijpen. Ott staat op hetzelfde standpunt, zegt ze: 'Hoe ik denk, hoe ik handel, hoe ik me verbind met andere mensen, dát is wie ik ben.'

Takemitsu componeerde zijn *Litany* ter nagedachtenis aan Michael Vyner, artistiek directeur van London Sinfonietta, die in 1989 overleed aan de gevolgen van aids. *Litany* is een tweedelig werk, waarvan Ott het eerste, *Adagio*, speelt. Eenzame verwaide noten vormen een prachtige melodie die een sfeer van vergeefsheid oproept, een 'memento mori' dat wonderlijk mooi aansluit bij het f mineur van Chopins prelude nr. 18. En nadat alles lijkt te zijn geëindigd, gaat het leven toch weer door, met het hoopvolle majeure van prelude nr. 19.

Pärt: Für Alina

Arvo Pärt is een van de beroemdste componisten van onze tijd, maar als dertiger maakte hij een diepe artistieke en spirituele crisis door. Aanvankelijk was hij een avant-gardist, maar na een jarenlange stilte, waarin hij oude muziek bestudeerde, vond hij zijn eigen stijl, die hij 'tintinnabuli' (Latijn voor 'belletjes') noemde. Met *Fratres* en *Spiegel im Spiegel* veroverde Pärt vervolgens de wereld. Maar het korte en precieze pianostukje *Für Alina* was in februari 1976 zijn eerste compositie in de nieuwe stijl. Met niet meer dan een gebroken drieklank, een eenvoudige stapsgewijze melodie en – cruciaal – goed getimede stilte creëert Pärt tijdloze schoonheid.

Ott: Lullaby to eternity (on fragments of W.A. Mozart's 'Lacrimosa')

Na het warmbloedige *Allegro appassionato* van Chopins prelude nr. 24 is de reis nog niet afgelopen. Ott eindigt haar recital met een etherisch arrangement van een van de mooiste melodieën uit de muziekgeschiedenis, die van het *Lacrimosa* uit het *Requiem* van Mozart. Het waren de laatste maten die Mozart op zijn sterfbed noteerde, in het aangezicht van de dood, en ze hebben nog niets aan kracht ingeboet. Heel intiem neemt Ott zo afscheid en laat ieder alleen met zijn of haar gedachten.

biografieën

Alice Sara Ott

Pianiste Alice Sara Ott (1988) behoort al jaren tot de wereldtop en staat bekend om haar innovatieve programma's. Ott heeft een Japanse moeder en een Duitse vader en groeide op in Duitsland. Ze begon haar pianostudie in haar geboortestad München en vervolgde haar opleiding vanaf haar twaalfde aan het Mozarteum in Salzburg bij de beroemde pianopedagoog Karl-Heinz Kämmerling. Sinds 2009 heeft Ott een contract met het prestigieuze label Deutsche Grammophon; *Echoes of life* (2021) is haar tiende album. In 2019 maakte Ott bekend dat ze is gediagnosticeerd met multiple sclerose. Dat jaar was ze voor het laatst in de Doelen, met een nagenoeg uitverkocht recital.

www.alicesaraott.com

Hakan Demirel

De Turkse architect en designer Hakan Demirel (1983) is een van de oprichters van architectenbureau 19:4 Architects, met vestigingen in Istanbul en Zürich. Demirel won verschillende nationale en internationale prijzen. In 2011 stond hij op de lijst 'Europe 40 under 40', met de veertig beste Europese architecten onder de veertig volgens het European Centre for Architecture Art Design and Urban Studies en het architectuur- en designmuseum Chicago Athenaeum.

19-4architects.com

Hakan Demirel

agenda tips

Van onze programmeurs:

do 9 feb 23 | Jurriaanse Zaal, 20:15

The Well-Tempered Songbook

temperierte Klavier volgens Capella Amsterdam en Julie Libier

ma 6 mrt 23 | Grote Zaal, 20:15

Barbara Hannigan en Londen Symphony Orchestra

Mahler 4 en Messiaen

zo 19 mrt 23 | Jurriaanse Zaal, 20:15

Sheku Kanneh-Mason

cello-toptalent uit muzikale familie

ontdek het
programma op
dedoelen.nl

Stay in touch!

See you @dedoelen &

share your pictures #dedoelen

tickets & info:

www.dedoelen.nl

+31 10 217 17 17

Schouwburgplein 50, Rotterdam